

Základná škola, Trebišovská 10, Košice

vyhlasuje celoročnú školskú súťaž

GEO v malíčku

7. kolo – otázky a odpovede:

1. Tak ako vždy, začiatok bude patriť Košiciam.

- a) Ktorá rieka tečie blízko mesta? Kde pramení a do ktorého úmoria patrí? **3 body** Hornád, pramení asi 4 km západne od obce Vikartovce, na východnom úpätí vrchu Krahulec v nadmorskej výške cca 1 050 m n. m. pod Kráľovou

Hoľou, úmorie Čierneho mora

- b) V ktorom roku sa Košice stali mestom Kultúry? **1 bod** 2013. Ktorý most bol v tom roku vyhlásený za most Zaľúbených? **1 bod** Od Mlynskej ulice smerom

k parku a ku stanici

pri Jakobovom paláci

- c) Aký titul majú Košice v tomto kalendárnom roku 2019? **1 bod** Mesto dobrovoľníctva
- d) Majú Košice titul „mesto mieru“? **1 bod** áno . Kto túto cenu udeľuje? **1 bod** Svetová rada mieru

2. Túto otázku budeme venovať ostrovnému štátu, ktorého názov máte uhádnuť. Tu sú indicie: leží na južnej a aj na východnej pologuli, obmýva ho Tichý oceán. Tvoria ho dva veľké ostrovy, ktoré majú v názve svetovú stranu a ešte ďalšie menšie ostrovčeky. Jeho vlajka sa podobá na vlajku Európskeho ostrovného štátu cez ktorý prechádza nultý poludník a ešte má okrem toho na vlajke zobrazené súhvezdie viditeľné iba na

južnej pologuli. **Kde sme? 1 bod Na Novom Zélande.**

- a) **Kto bol prvý európsky objaviteľ ostrovov? 1 bod Abel Tasman**

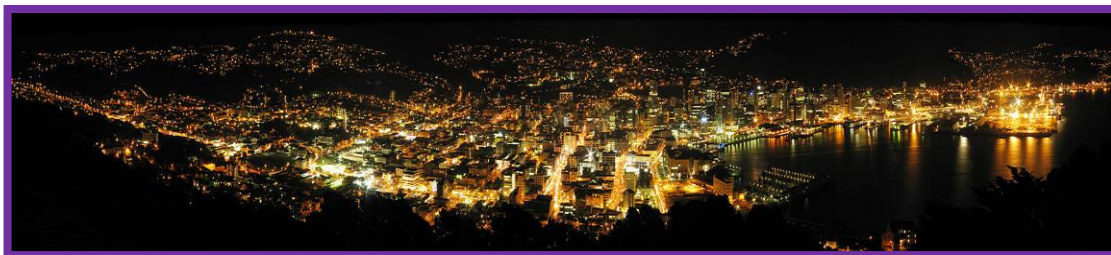

- b) **Ako sa volá prieliv medzi dvoma najväčšími ostrovmi? 1 bod Cookov prieliv**
- c) **Po ktorom cestovateľovi je pomenovaný najvyšší vrch? 1 bod za meno cestovateľa a aj za vrch Vrch Mt. Cook je pomenovaný podľa moreplavca,**

objaviteľa a výskumníka Jamesa Cooka.

- d) **Ako sa volá hlavné mesto a po ktorej osobnosti bolo pomenované? 2 body**

Wellington, pomenovaný po Arthurovi Wellesley, 1. vojvodovi z Wellingtonu ktorý bol britský vojvodca a štátnik, víťazovi pri Waterloo.

e) Ako sa volajú pôvodní obyvatelia týchto ostrovov? **1 bod Maorovia**

f) Nachádza sa tu veľa jazier ľadovcového pôvodu. **Ktoré jazero je na obrázku?** Pomôcka: Patrí medzi najkrajšie jazerá. Jeho nezvyčajný tvar spôsobuje príliv, ktorý je pre vnútrozemské vodné plochy naozaj nevídaný úkaz. Hladina vody stúpa a klesá každých 25 minút asi o 10 centimetrov. Podľa dávnej legendy pôvodných obyvateľov je príčinou prílivu búšenie srdca obra Mataua spiaceho na

dne jazera.

1 bod jazero Wakatipu

g) Vraj v tomto štáte žije 10x viac ... **oviec**... ako ľudí. Ktoré zvieratá je tam potrebné doplniť? **1 bod**

3. Najznámejším zbojníkom na území dnešného Slovenska v 18. storočí bol Juraj Jánošík. Kde sa narodil a kde ho pripravili o život? **2 body** Narodil sa v **Terchovej**

a popravili ho v **Liptovskom Mikuláši**.

dlho žil v srdciach prostých ľudí. S jeho menom sa spája veľa miest na Slovensku. Dáme si aspoň niekoľko.

a) Kde sa nachádzajú Jánošíkové diery? **1 bod** Nachádzajú sa v **národnej prírodnej rezervácii Rozsutec v Krivánskej Malej Fatre**.

b) Ide o sopečný balvan s preliačinou nápadne pripomínajúcou ľudskú stopu. Podľa povesti zanechal túto preliačinu sám Juraj Jánošík. Vedľa stopy sa v balvane nachádza ešte jamka, ktorá tu vraj zostala po zapichnutí Jánošíkovej valašky. Údajný odtlačok Jánošíkovej nohy má dĺžku až 70 cm, čo ďaleko predčí všetky chýry o zbojníkovej statnosti a mohutnosti. **Kde tento balvan s Jánošíkovou stopou našli a kde ho premiestnili? 2 body** Balvan bol nájdený na **vrchu Močár pri obci Plášťovce (okres Levice)**. Svojim tvarom zaujal i samotného

Andreja Kmeťa, ktorý ho dal previezť do Martina. Dnes je pred Múzeom Andreja Kmeťa v Martine.

c) Kde sa nachádza Jánošíkova skala? Koľko metrov je vysoká a koľko meria do dĺžky? **2 body** Okres Lučenec - obec Hrochoť, ktorá je obklopená Poľanou. Zvislá stena je vysoká asi 30 metrov a dlhá asi 200 metrov. A kto má dobrý zrak, už z diaľky v nej zbadá povestami opradený jaskynný otvor Abčíná, kde si mala zbojnícka družina

schovávať svoj lup.

d) Ako sa dostaneme k Jánošíkovej bašte? **1 bod** Nachádza sa na východnom Slovensku a dostanete sa k nej po turistických chodníkoch z obcí Veľká Lodina či Kysak, Cestou hrdinov SNP. Nad ktorou riekou sa táto prírodná pamiatka vypína? **1 bod** Čnie nad dolinou Hornádu a je súčasťou pohoria Čierna hora. Vápenec vysoký 40 metrov je vyhľadávaný nielen turistami, ale aj horolezcami. Z vrchu sa vám naskytne pohľad nielen na peknú okolitú prírodu a kopce, ale aj na železničnú dvojkoľajovú trať nazývanú „Trať družby“.

e) Na obrázku je „Jánošíkova päst“ Táto dolomitová skala sa nachádza na úpätí vrchu Mních asi 40 metrov po ceste z Liskovej do Ružomberka. Aká je vysoká „Jánošíkova päst“? **1 bod** 6 metrov

f) **Jánošíkov skok.** Za touto atrakciou sa budete musieť splaviť. Ide o najužšie miesto rieky, ktoré mal vraj Jánošík preskočiť, keď ho naháňali pandúri. Plavba na plti v tomto regióne Slovenska vám však ponúkne množstvo pohľadov na krásnu okolitú prírodu a navštíviť môžete aj viacero turistických atrakcií. **Na ktorej rieke a v ktorom národnom parku sa toto malebné miesto nachádza ? 2 body Dunajec, Pieninský NP**

4. Kvetý sú okrasou záhrady. Niektoré sú liečivé ale zároveň aj skrývajú v sebe nebezpečenstvo, ktoré je dôležité poznať.

a) Tento kvet je známy aj svojou vôňou, čo dokazuje aj ich názov: konvalinka

voňavá.

Na liečenie ktorých chorôb sa používa táto rastlina? **1 bod Používa sa na posilnenie srdcovej činnosti alebo proti vodnatosti a pri epilepsii.** Ktorá časť je jedovatá? **1 bod Stonka, listy, alebo červené plody, otráviť sa je možné aj vypitím vody z vázy**

b)

Používa sa na liečbu srdca a krvného obehu. Na ktorú časť rastliny si musíme dať veľký pozor? **1 bod Na listy**

- c) Táto kvetina bola ešte donedávna typickou rastlinou vidieckych záhrad. Že je nebezpečná vedelo málo ľudí. **Ktorá časť je pre zdravie nebezpečná? 1 bod**

Celá rastlina,

ale najmä semená

Odkiaľ pochádza? **1 bod** Pochádza zo Severnej Ameriky

- d) Možno by sa nestala takou populárnou do živých plotov, keby sa o nej vedelo, že

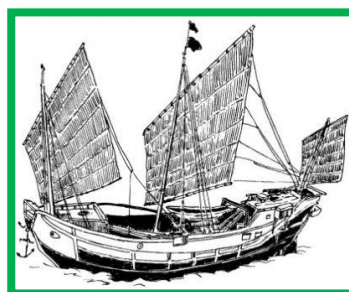

celá táto rastlina je jedovatá.

Ako sa

táto krásna drevina zo Severnej Ameriky volá? **1 bod** Tuja západná

5. Čo je to a odkiaľ : džunka, gazpacho, berimbau, pacu, borobudur?

- a) Čo je to džunka? a odkiaľ? **1 bod**
z najstarších plachetníc sveta. Malajzia

Je to jedna

b) Čo je to gazpacho a odkiaľ? **1 bod** Španielska zeleninová polievka, ktorá

sa je za studena

Andalúzia

c) Čo je to berimbau a odkiaľ? **1 bod** Je to strunový hudobný nástroj z

Brazília

slovo z Afriky

d) Čo je to pacu a odkiaľ? **1 bod** Je to druh ryby – pirane z Brazílie, ktorá

má zuby ako človek

e) Čo je to Borobudur a odkiaľ? **1 bod** Najväčšia budhistická stavba na svete, nachádza sa na ostrove Jáva v Indonézii, v Ázii, slovo sanskrit

To je na 7. kolo všetko.

Ak nevynecháte žiadnu časť úlohy, môžete získať spolu až **40 bodov**. A jednotku v žiackej knižke. Chceš?

Kto chce byť lepší, vyrieši všetko rýchlo a získa bonus! Ak počas trvania súťaže získa viac bonusových bodov, na konci roku môže dostať knihu alebo vecnú cenu podľa vlastného výberu.

Termíny:

Do 3. februára 2019 + 10 bodov

Do 8. februára 2019 + 5 bodov

Posledný termín: 19. február 2019

KOMU?

Osobne p. učiteľke Majorošovej alebo poslať riešenie: alena17maj@gmail.com

A pozor!! Odoslaný mail bez mena a triedy bude neplatný!!!

Meno a priezvisko, trieda	Body za 1. až 6. kolo	Počet bodov 7. kolo za jednotlivé otázky a čas					Body za čas	Spolu za 7. kolo 40b	Všetky body spolu	Celkové poradie
		č.1 8 b	č.2 9 b	č.3 12 b	č.4 6 b	č.5 5 b				
Gabriela Grešková IX.B	264 b	8 b	9 b	12 b	6 b	5 b	2.2. /+10 b	50 b	314 b	1.miesto
Viktória Jakabová VIII.B	239 b	8 b	8 b	12 b	5 b	5 b	3.2. /+0 b	38 b	277 b	3.miesto
Patrik Illyés IX.B	248 b	8 b	8 b	12 b	6 b	5 b	3.2. /+0 b	39 b	287 b	2.miesto
Alexandra Jakabová V.B	239 b	8 b	8 b	12 b	5 b	5 b	3.2. /+0 b	38 b	277 b	3.miesto
Tomáš Kožušek VIII.B	232 b	8 b	9 b	12 b	6 b	5 b	12.2. /+0 b	40 b	272 b	4.miesto
Michaela Kožušeková VI.A	228 b	8 b	9 b	11 b	6 b	5 b	8.2. /+0b	39 b	267 b	5.miesto
Sebastián Tomeček VIII.B	64 b	---	---	---	---	---	---	---	64 b	10.miesto

Lenka Blizmanová V.B	189 b	8 b	7 b	12 b	6 b	5 b	19.2. /+0b	38 b	227 b	6.miesto
Kristián Skyba V.B	160 b	7 b	9 b	12 b	6 b	4 b	10.2. /+0 b	38 b	198 b	7.miesto
Miriám Lisyová V.A	59 b	8 b	5b	7 b	5 b	5 b	2.2. /+0b	30 b	89 b	8.miesto
Mia Spišáková V.B	38b	8 b	9 b	11 b	4 b	5 b	9.2. /+0b	37 b	76 b	9.miesto

V tomto kole obzvlášť chválím za pozornosť pri vypracovaní úloh a za rýchlosť: Greškovú

Tomáš Kožušek získal plný počet bodov- pochvala!

Jednotku ešte získavajú: Alexandra a Viktória Jakabové, Patrik Illyés, Lenka Blizmanová, Kristián Skyba, Mia Spišáková, Michaela Kožušeková